

створення та використання об'єктів промислової власності, а також під час курсового та дипломного проектування для визначення орієнтовного рівня розвитку сучасної техніки.

Список використаних джерел:

1. Дейниченко Г. В. Інтелектуальна власність : підручник / Г. В. Дейниченко, Д. В. Горєлков, В. В. Дуб, І. В. Золотухіна, З. О. Мазняк, О. Г. Терешкін. – К. : ІНКОС, 2014. – 376 с.
2. Дейниченко Г. В. Патентознавство : підручник / Г. В. Дейниченко, В. В. Дуб. – Харків : Вид-во «ФОП Чальцев О.В.», 2012. – 208 с.

УДК 025.355:025.4.03:37.014.5

**РОЛЬ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ БІБЛІОТЕК В СУЧАСНОМУ
ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ**

Дейниченко Григорій Вікторович,

доктор технічних наук, професор,

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Дмитревський Дмитро В'ячеславович,

кандидат технічних наук, доцент,

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Горєлков Дмитро Вікторович,

кандидат технічних наук, доцент,

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Червоний Віталій Миколайович,

кандидат технічних наук, доцент,

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Анотація. Розглянуто тенденції розвитку бібліотечного обслуговування як взаємодії бібліотеки з користувачем. Проаналізовано сучасне інтернет-обслуговування користувачів у системі бібліотечної діяльності. Висвітлено досвід використання форм інтернет-обслуговування користувачів у діяльності провідних бібліотек.

Ключові слова: онлайн-сервіси, освітній процес, інформаційні ресурси, мережеве середовище, візуальний контент, віртуальний простір.

РОЛЬ ОНЛАЙН-СЕРВИСОВ БИБЛИОТЕК В СОВРЕМЕННОМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ

Дейниченко Григорий Викторович,
доктор технических наук, профессор,
Харьковский государственный университет питания и торговли
Дмитревский Дмитрий Вячеславович,
кандидат технических наук, доцент,
Харьковский государственный университет питания и торговли
Горелков Дмитрий Викторович,
кандидат технических наук, доцент,
Харьковский государственный университет питания и торговли
Червоный Виталий Николаевич,
кандидат технических наук, доцент,
Харьковский государственный университет питания и торговли

Аннотация. Рассмотрено тенденцию развития библиотечного обслуживания как взаимодействия библиотеки с пользователем. Проанализировано современно интернет–обслуживание пользователей в системе библиотечной деятельности. Освещен опыт использования форм интернет-обслуживание пользователей в деятельности ведущих библиотек.

Ключевые слова: онлайн-сервисы, образовательный процесс, информационные ресурсы, сетевая среда, визуальный контент, виртуальное пространство

THE ROLE OF ONLINE LIBRARY SERVICES IN THE MODERN EDUCATIONAL PROCESS

Deinychenko Grigory Viktorovich,
Doctor of Technical Sciences, Professor,
Kharkiv State University of Food Technology and Trade
Dmytrevskiy Dmitriy Vyacheslavovich,
Candidate of Technical Sciences, Associate Professor,
Kharkiv State University of Food Technology and Trade
Horielkov Dmitriy Viktorovich,

Candidate of Technical Sciences, Associate Professor,
Kharkiv State University of Food Technology and Trade
Chervonyi Vitaliy Nikolayevich,

Candidate of Technical Sciences, Associate Professor,
Kharkiv State University of Food Technology and Trade

***Abstract.** The tendency of development of library services as interaction of the library with the user is considered. The modern Internet service of users in the system of library activities analyzed. The experience of using forms of Internet service for users in the activities of leading libraries is covered.*

***Keywords:** online services, educational process, information resources, network environment, visual content, virtual space*

Одним із пріоритетів сучасного суспільства є розвиток освіти. Якісна освіта дозволяє готувати спеціалістів високого рівня для вирішення різноманітних завдань. Університетські бібліотеки, будучи частиною освітнього середовища, виконують функції інформаційного забезпечення навчального процесу та наукових досліджень. Університетські бібліотеки стали важливими центрами переробки інформації, навчання користуванню пакетами прикладних бібліотечних та інформаційних ресурсів, наукометричними базами даних. Знання, що були набуті в університетській бібліотеці, з пошуку, відбору та подання наукової інформації, підтримка високого рівня інформаційної культури, відповідність форм доступу до освітніх ресурсів сучасних технологій навчання в значній мірі впливають на формування компетенцій випускників навчальних закладів, їх конкурентоспроможності на ринку праці [1].

Разом з тим щодо університетських бібліотек зберігається інерція сприйняття їх як допоміжних структур, що відповідають за зберігання і видачу, в першу чергу, навчальної літератури. Цьому сприяють освітні стандарти, в яких тема бібліотек пов'язана виключно з виконанням норм книгозабезпечення [2].

Одним із завдань сучасної університетської бібліотеки є розвиток бібліотечних і онлайн-сервісів, підтримка бібліотекою різноманітності навчальних середовищ [3].

Бібліотека в останні роки стала тією самою галуззю, де розвиток технологій призвів до величезної швидкості змін всієї суті і концепції роботи. Велике значення в роботі сучасних бібліотек набувають онлайн-сервіси. Онлайн-сервіси являють собою програми або сайти,

що працюють на віддаленому сервері і надають різноманітні послуги, що значно полегшує роботу і дозволяє істотно заощадити час [4].

Сучасні інформаційні технології впливають практично на всі галузі людської діяльності. Не є винятком і бібліотечні системи. Комп'ютерні технології значно збагатили традиційні бібліотечні сервіси, дозволили зробити пошук необхідної бібліотечної інформації більш ефективним, швидким і зручним. Бібліотеки у всьому світі перебудовують свою діяльність відповідно до вимог інформаційного століття.

Однією з сучасних тенденцій є об'єднання зусиль бібліотек для реалізації окремих технологічних процесів. Бурхливий розвиток комп'ютерних і мережевих технологій дозволяє бібліотекам на якісно новому рівні задовольняти інформаційні потреби користувачів, зокрема – надати можливість для отримання доступу до інформаційних ресурсів і послуг в мережевому режимі. Реальністю стає віддалене обслуговування користувачів, яким надано можливість отримувати бібліотечні послуги, не приходячи до бібліотеки, безпосередньо з робочого місця або прямо з дому. Орієнтування бібліотечної роботи не тільки на реального, а й на віртуального читача розширює аудиторію бібліотеки до глобальних масштабів. Онлайн-сервіси бібліотек є затребуваною формою обслуговування віддалених користувачів в мережевому середовищі, активно розвивається в усіх типах сучасних бібліотек світу.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко В. Бібліотечне інтернет-обслуговування: стан та перспективи : [монографія] / Вікторія Бондаренко ; наук. ред. Т. Гранчак ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2016. – 276 с.

2. Копанєва В. Бібліотека як центр збереження інформаційних ресурсів Інтернету: монографія / В. Копанєва. – Київ : НБУВ, 2009.– 198 с.

3. Кириченко В. В. Психологія інформаційної діяльності : навчальний посібник / В. В. Кириченко.– Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – 130 с.

4. Пальчук В. Бібліотеки в інформаційно-аналітичному забезпеченні органів державної влади : монографія / В. Пальчук; наук. ред. В. М. Горовий.– Київ, 2014. – 314 с.